

VNS 7/2020 vp.
Suojelupäällikkö Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto
MmV Kirjallinen asiantuntijalausunto 12.3.2021

Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Ympäristön kannalta valtioneuvoston EU-selonteko on hyvä ja kannatettava. Uuden komission ohjelmassa korostuu vihreä kasvu. Samalla EU toimii koko maailman ympäristöpolitiikan veturina. Sillä on myös suuri vaikutus muiden maanosien asioihin kauppasopimusten kautta. Tämä kaikki tukee myös Suomen hallitusohjelman ympäristötavoitteita.

Suomen EU-politiikka on ympäristöasioissa yleisesti ottaen edistyksellistä. Suomi tukee useimmiten Komission ympäristöä koskevia aloitteita. Myös eurooppalalaisten ympäristöjärjestöjen arviointi maamme EU-puheenjohtajuuskaudesta oli pääosin myönteinen.

Luonnonvarojen käyttöön tarvitaan lisää kestävyyttä

Eräissä tapauksessa Suomi on ollut mukana vesittämässä ympäristön turvaverkoksi tarkoitettuja säädöksiä ja rahoituksen vähimmäisvaatimuksia. Tällaisissa tapauksissa maamme voi aiheuttaa koko EU:ssa omaa kokoaan laajempia ongelmia ympäristölle.

Yksi esimerkki on ns. taksonomia-asetus. Suomi on esittänyt EU:n kestävän rahoituksen kriteerien löysentämistä muun muassa metsätaloudelle, bioenergialle ja jopa vesivoimalle. Vesivoiman osalta tämä on erityisen käsittämätöntä, koska Suomi ei tällä hetkellä tue vesivoimaa kansallisistakaan varoista. Sitä vastoin Suomessakin on siirrytty purkamaan patoja sekä tekemään ohitusuomia ja kalateitä muun muassa hallituksen Nousu-hankkeella. Vesivoiman rahoituksen lobbaaminen EU:ssa on siksi ristiriidassa hallituksen omankin toiminnan kanssa. Väljempi vesivoiman rahoitus olisi kuitenkin erityisen tuhoisaa Balkanin maissa, missä kamppaillaan vapaiden virtojen suojelemiseksi uusilta vesivoimaloilta.

Joissakin asioissa Suomen kantoja ei ole julkistettu. Esimerkkinä RED II -direktiivi, joka liittyy muun muassa biomassasiioihin. Sen avaamista koskevat kannat on valmisteltu osana laajempaa ilmastopakettia, ja ne on hyväksytty EU-ministerivaliokunnassa. Kantapaperin käyttö on kuitenkin rajoitettu, eikä asiasta ole tehty E-kirjettä eduskunnalle. On tärkeää, että Suomen kannanmuodostus olisi läpinäkyvää ja että eduskunta voisi osallistua kannanmuodostukseen.

Ympäristön kannalta ongelmallisia kantoja liittyy myös muun muassa CAP- ja LULUCF-asioihin. Suomen tulisi toteuttaa niissäkin hallitusohjelman ja EU:n ympäristötavoitteita.

Lisätietoja: suojelupäällikkö Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi